

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Krzysztof Godlewski (spr.)

Sędziowie: SO Joanna Andrzejak - Kruk

SO Brygida Łagodzińska

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2014 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. D. i H. D. w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

o stwierdzenie przewlekłości postępowania

w sprawie I Ns (...)

prowadzonej przez Sąd Rejonowy wK.

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie I Ns (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w K. wystąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznać skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowemu w K. sumę pieniężną w wysokości 3.000 zł (trzy tysiące złotych);
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zwrócić skarżącemu opłatę od skargi w kwocie 100 zł;

SSO J. Andrzejak – Kruk SSO K. Godlewski SSO B. Łagodzińska

UZASADNIENIE

Pismem złożonym w dniu 20 lutego 2014 r. w Sądzie Rejonowym w K., które wpłynęło do Sądu Okręgowego w P. w dniu 28 lutego 2014 r., wnioskodawcy M. D. i H. D., reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, wnieśli skargę na przewlekłość postępowania w sprawie I Ns (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w K.. Domagali się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, spowodowania nadania sprawie dalszego biegu oraz przyznania od Skarbu Państwa kwoty 5.000 zł.

W uzasadnieniu skarżące wskazali, że w dniu 5.02.2012 r. złożyli w Sądzie Rejonowym w K. wniosek o zniesienie współwłasności nieruchomości (bliżej opisanej we wniosku), której są współwłaścicielami do 15/16 części, na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej.

Postanowieniem z dnia 23.04.2012 r. ustanowiono dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika postępowania W. R. kuratora w osobie B. P.. Pismem z dnia 5.09.2012 r. kurator B. P. złożyła do Sądu sprawozdanie z wyników ustalania

miejsca pobytu uczestnika postępowania i wniosła równocześnie o to by Sąd z urzędu zwrócił się do ściśle określonego Urzędu Stanu Cywilnego w K. o wydanie aktu zgonu W. R., bowiem tylko taka droga w sprawie jest możliwa.

Tymczasem Sąd Rejonowy w K. dopiero po 3 miesiącach, pismem z dnia 6.12.2012 r. zwrócił się do pełnomocnika wnioskodawców o nadesłanie aktu zgonu W. R..

Wnioskodawcy, pismem z dnia 25.01.2013 r. ponownie wyjaśnili, iż po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym uzyskali informację potwierdzającą ustalenia kuratora.

Pismem z dnia 11.04.2013 r. Sąd wezwał wnioskodawców do uiszczenia zaliczki na koszty tłumacza, która to zaliczka została przekazana 22.04.2013 r.

Z uzyskanych informacji w Sekretariacie Sądu wynika, iż akta wróciły do sędziego, po 7 miesiącach, tj., w dniu 5.11.2013 r., zaś pismo do Kanady zostało wysłane po upływie kolejnych prawie 3 miesiącach, tj. w dniu 29.01.2014 r.

Wyżej opisany stan faktyczny pozwala stwierdzić, iż zwłoka w czynnościach sądowych (zwłaszcza podejmowanych w roku 2013) jest rażąca, a wcale nie wynikała z zawichości prawnych, ani z zachowania wnioskodawców.

Wskazana wyżej przewlekłość postępowania nie znajduje żadnego usprawiedliwienia w okolicznościach sprawy - po prostu spowodowana została brakiem podjęcia przez Sąd, w odpowiednim terminie, niezbędnych czynności prowadzących, do rozstrzygnięcia sprawy. Między jedną a drugą decyzją formalną Sądu mijały miesiące całkowitej, niczym nie uzasadnionej beczynności.

Zwłoka w niniejszej sprawie trwała przeszło 10 miesięcy, bowiem tyle czasu zajęło Sądowi podjęcie decyzji o wystąpieniu do stosownej instytucji celem uzyskania niezbędnego zdaniem Sądu dokumentu.

Skarżący wskazali, że na przedmiotowej nieruchomości prowadzą działalność gospodarczą, stąd brak orzeczenia o zniesieniu współwłasności stanowi dla nich zasadniczą przeszkodę w podejmowaniu decyzji o rozbudowie zakładu czy jakiegokolwiek innej inwestycji. Opieszala praca Sądu naraziła skarżących na konkretne straty z powodu niemożności podjęcia decyzji o rozwoju firmy. Wobec tego zasadny jest wniosek o uzyskanie, z tego tytułu, w zasadzie symbolicznej rekompensaty w kwocie 5.000 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, iż przebieg postępowania w przedmiotowej sprawie był następujący:

- Dnia 8.02.2012 r. do Sądu Rejonowego w K. wpłynął wniosek M. D.i H. D.o zniesienie współwłasności nieruchomości szczegółowo opisanej we wniosku. Wskazano, że udział wnioskodawców na zasadach wspólności majątkowej małżeńskiej wynosi 15/16, zaś uczestnika W. R.1/16. Wnioskodawcy wnieśli również o ustanowienie dla uczestnika postępowania kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu, bowiem nie mają z uczestnikiem kontakt i nie znają miejsca jego zamieszkania oraz pobytu.
- Zarządzeniem z dnia 21.03.2012 r. wezwano pełnomocnika wnioskodawców do uiszczenia zaliczki w kwocie 600 zł na poczet wydatków kuratora, w terminie 14 dni pod rygorem pominięcia wniosku i zawieszenia postępowania. Zarządzenie wykonano tego samego dnia.
- Wezwanie doręczono pełnomocnikowi wnioskodawców dnia 27.03.2012 r. Wpłata zaliczki nastąpiła dnia 29.03.2012 r.
- Akta sprawy przedłożono sędziemu sprawozdawcy dnia 30.03.2012 r.
- Postanowieniem z dnia 23.04.2012 r. wydanym na posiedzeniu niejawnym, ustanowiono dla uczestnika postępowania kuratora w osobie B. P.oraz przyznano kuratorowi wynagrodzenie w kwocie 600 zł. Zarządzeniem z tego samego dnia nakazano doręczyć odpis postanowienia pełnomocnikowi wnioskodawców oraz kuratorowi,

a nadto wywiesić niniejsze postanowienie w budynku Sądu Rejonowego w K. i w Urzędzie Miasta w K. na okres jednego miesiąca. Zarządzenie wykonano dnia 11.05.2012 r.

- Odpis w/w postanowienia doręczono pełnomocnikowi wnioskodawców dnia 16.05.2012 r., zaś kuratorowi dnia 14.05.2012 r.
- Dnia 21.06.2012 r. do Sądu Rejonowego w K. wpłynęło pismo z Urzędu Miasta i Gminy K. z informacją, że postanowienie było wywieszone w urzędzie od 16.05.2012 r. do 19.06.2012 r.
- Postanowienie z dnia 23.04.2012 r. było wywieszone w Sądzie Rejonowym w K. od 14.05.2012 r. do 21.05.2012 r.
- Zarządzeniem z dnia 25.07.2012 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 13.09.2012 r., nakazano wezwać wnioskodawców do stawiennictwa osobiście oraz kuratora, doręczając mu odpis wniosku. Zarządzenie wykonano dnia 2.08.2012 r.
- Dnia 2.08.2012 r. do Sądu Rejonowego w K. wpłynął wniosek kuratora o zwrócenie się przez Sąd Rejonowy w K. do Sądu Rejonowego w Ś. o wypożyczenie akt sprawy o sygn. I Ns (...) o stwierdzenie nabycia spadku po R. R. – żonie W. R., celem ustalenia adresu uczestnika postępowania.
- Akta sprawy przedłożono sędziemu sprawozdawcy dnia 2.08.2012 r.
- Zarządzeniem z dnia 2.08.2012 r. nakazano zwrócić się do Sądu Rejonowego w Ś. o wypożyczenie akt sprawy o sygn. I Ns (...). Zarządzenie wykonano dnia 10.08.2012 r.
- Dnia 22.08.2012 r. do Sądu Rejonowego w K. przekazano akt sprawy o sygn. I Ns (...).
- Dnia 5.09.2012 r. do Sądu Rejonowego w K. wpłynęło pismo kuratora, w którym wskazał, że z informacji uzyskanych od członków rodziny uczestnika postępowania wynika, że uczestnik postępowania mieszkał i zmarł w K.. Jego żona R. R. mieszkała i zmarła w O. w powiecie O. w K., zatem wysoce prawdopodobne jest, że również uczestnik tam zamieszkiwał w chwili śmierci. Kurator wniósł o przesłuchanie na okoliczności związane ze śmiercią uczestnika postępowania R. G. w drodze pomocy prawnej, podając jej adres zamieszkania w miejscowości Ś.. W sytuacji gdyby ww. okoliczności zostałyby potwierdzone przez świadka, kurator wniósł o zwrócenie się do urzędu stanu cywilnego w powiecie O. (podając jej adres) o przesłanie aktu zgonu uczestnika postępowania. Kurator wniósł również o usprawiedliwienie jego nieobecności na rozprawie w dniu 13.09.2012 r. w związku ze wcześniej już zaplanowanym wyjazdem.
- Podczas rozprawy dnia 13.09.2012 r. sąd postanowił dopuścić w drodze pomocy sądowej dowód z przesłuchania świadka zawnioskowanego przez kuratora, na okoliczność faktu oraz daty śmierci i miejsca ostatniego zamieszkania W. R., a nadto czy po jego śmierci zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe. Wobec powyższego rozprawę odroczone i postanowiono wyznaczyć nowy termin z urzędu.
- Dnia 13.09.2012 r. Sąd Rejonowy w K. zwrócił się do Sądu Rejonowego w Ś. o przesłuchanie w drodze pomocy prawnej R. G., na okoliczności wskazane w postanowieniu wydanym na rozprawie dnia 13.09.2012 r., wskazując, że o terminie przesłuchania należy powiadomić pełnomocnika wnioskodawców oraz kuratora. Odezwa wpłynęła do Sądu Rejonowego w Ś. dnia 20.09.2012 r.
- Termin przesłuchania świadka ustalono na 7.11.2012 r. o czym zawiadomiono dnia 27.09.2012 r. Sąd Rejonowy w K., pełnomocnika wnioskodawców, kuratora oraz wezwano R. G..
- Podczas rozprawy dnia 7.11.2012 r., świadek sprostowała, że ma na imię R. (1), a nie R. (2). Świadek zeznała, że nie miała nigdy kontaktu z uczestnikiem postępowania, ale od siostrzeńca M. K. wie, że W. R. nie żyje. Dokładnej daty nie zna, myśli, że było to ze 3 lata temu. Nie ma wiedzy skąd M. K. wie o śmierci uczestnika postępowania. Wskazała, że żoną uczestnika postępowania była jej przyrodnia siostra R. R., która zmarła dużo wcześniej niż W.

R. W. R. mieszkał w K. od lat, zaraz po wojnie. Mieszkał w stanie O., ale bliższego adresu nie zna. W P. nie było robione postępowanie spadkowe. Nie wie czy były jakieś sprawy w K.. Świadek zeznała, że „oni dzieci nie mieli. Nie wie czy miał rodzeństwo”.

- Po wykonaniu odezwy akta sprawy zwrócono do Sądu Rejonowego w K. dnia 14.11.2012 r.
- Zarządzeniem z dnia 26.11.2012 r. nakazano zwrócić się do Sądu Rejonowego w Ś. o akta sprawy o stwierdzenie nabycia spadku po R. R. oraz do pełnomocnika wnioskodawców o przedłożenie w terminie 30 dni aktu zgonu W. R. pod rygorem zawieszenia postępowania. Zarządzenie wykonano dnia 6.12.2012 r.
- Dnia 14.01.2013 r. do Sądu Rejonowego w K. wpłynął wniosek pełnomocnika wnioskodawców o przedłużenie terminu do przedłożenia aktu zgonu W. R., ze wskazaniem że pełnomocnik wnioskodawców mimo zwrócenia się do konsulatu w K. do chwili obecnej nie uzyskał informacji co do sposobu uzyskania tego dokumentu.
- Zarządzeniem z dnia 28.01.2013 r. wydłużono termin do przedłożenia aktu zgonu uczestnika postępowania do końca lutego 2013 r.
- Dnia 31.01.2013 r. do Sądu Rejonowego w K. wpłynęło pismo pełnomocnika wnioskodawców, w którym wskazano, że uzyskał z Konsulatu w T. informację, tożsamy jak te przedstawione przez kuratora. Nadto wskazał, że w związku z powszechną ochroną danych osobowych w K., na mocy obowiązującego ustawodawstwa wydobycie aktu stanu cywilnego może się odbyć wyłącznie na wniosek osoby fizycznej będącej w kręgu najbliższych krewnych osoby, której akt dotyczy. Wnioskodawcy natomiast takich osób nie znają.
- Zarządzeniem z dnia 27.03.2013 r. nakazano wezwać pełnomocnika wnioskodawców do uiszczenia zaliczki w kwocie 300 zł na poczet tłumaczeń, w terminie 14 dni pod rygorem zawieszenia postępowania. Zarządzenie wykonano tego samego dnia. Doręczenie wezwania nastąpiło dnia 15.04.2013 r., zaś zaliczkę wpłacono dnia 22.04.2013 r.
- Akta sprawy przedłożono sędziemu sprawozdawcy dnia 10.06.2013 r.
- Dnia 2.09.2013 r. wpłynęło zapytanie pełnomocnika wnioskodawców na jakim etapie znajduje się postępowanie w sprawie.
- Zarządzeniem z dnia 4.09.2013 r. nakazano zwrócić się do tłumacza przysięgłego języka angielskiego o przetłumaczenie dla właściwego miejscowo w O. organu stanu cywilnego pisma o treści: „Sąd Rejonowy w K. w związku z prowadzonym postępowaniem o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w K. (woj. (...)), której współwłaścicielem pozostaje W. R., zwraca się o udzielenie informacji, czy (...) odnotował fakt zgonu W. R. ostatnio stale zamieszkałego w miejscowości O. w prowincji O.”. Zarządzenie wykonano dnia 11.10.2013 r.
- Zarządzenie doręczono tłumaczowi dnia 21.10.2013 r.
- Dnia 4.11.2013 r. do Sądu Rejonowego w K. wpłynęło sporządzone tłumaczenie.
- Zarządzeniem z dnia 17.12.2013 r. nakazano wysłać przetłumaczone pismo do (...) (adres k. 32). Zarządzenie wykonano dnia 14.01.2014 r.
- W wykonaniu w/w zarządzenia adresat przesłał do Sądu Rejonowego w K. formularz do wypełnienia, ze wskazaniem wysokości należnej opłaty za żądane informacje, który wpłynął do sądu dnia 21.02.2014 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 z późn.zm.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ocena, czy zaistniała przewlekłość jest względna i zawsze musi odnosić się do realiów konkretnej sprawy i przyjętego trybu postępowania. Pojęcie przewlekłości generalnie dotyczy stanów czy zdarzeń nadmiernie rozciągniętych w czasie, przedłużających się, przy czym przewlekłość nie jest zależna jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć strony, ale od czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi prowadzenie określonych procedur.

W przypadku spraw sądowych nie można oczekiwać, że będą one rozstrzygane natychmiast po ich wpływie, gdyż ani nie jest to możliwe ze względów organizacyjnych, ani nie byłoby rozsądne wobec konieczności zapoznania się sędziów z materiałami sprawy, czasu dla ich rozważenia i podjęcia decyzji. Chodzi jedynie o to, by czynności te zabierały odpowiednią ilość czasu, a zatem odbywały się bez zbędnej zwłoki, której nie dałoby się uzasadnić, a która wskazywałaby na bezczynność sądu lub bezproduktywność jego działań. Ocena zarzutu przekroczenia rozsądnego terminu rozpoznania sprawy powinna uwzględniać przeciętny czas oczekiwania na rozpatrzenie sprawy w prawidłowo funkcjonującym sądzie. Tylko nadmierne zaś odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych, prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki o jakim mowa w ustawie (tak również: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 11.05.2005r., II S 26/05, LEX nr 151808; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 28.09.2005r., II S 19/05, publ. KZS 2005/11/39; postanowienie NSA w Warszawie z 26.11.2004r., GPP 1/4, publ. ONSAiWSA 2005/5/97).

Z reguły jako przewlekłość traktuje się w orzecznictwie Sądów polskich oraz Trybunału Praw Człowieka bezczynność znaczącą, rozciągającą się na kilkanaście miesięcy czy nawet kilka lat, ale - w ocenie Sądu Okręgowego - nie można oceny jej zaistnienia odrywać od charakteru sprawy, na co wprost wskazuje art. 2 ustawy.

Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że od momentu wpływu do Sądu Rejonowego w K.(dnia 31.01.2013 r.) pisma pełnomocnika wnioskodawców, wskazującego na uzyskanie z Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w T.informacji o śmierci uczestnika postępowania w K. i braku możliwości uzyskania przez wnioskodawców odpisu jego aktu zgonu, do wezwania przez Sąd wnioskodawców o zaliczkę na poczet kosztów tłumaczenia, minęły niemalże dwa miesiące tj. do dnia 27.03.2013 r. Jest to zbyt długi okres czasu zważywszy, że chodziło o wydanie prostego zarządzenia o charakterze technicznym, którego wykonanie warunkowało dalsze czynności Sądu. Oznacza to, że w niniejszym zakresie doszło do nieusprawiedliwionej bezczynności Sądu.

Na dalszym etapie postępowania również doszło do nieuzasadnionej opieszałości Sądu, bowiem od dnia 23.04.2014 r. tj. dnia księgowania na rachunku Sądu wpłaty zaliczki na poczet tłumaczenia do dnia nakazania sporządzenia tłumaczenia tj. 4.09.2013 r. minęły ponad cztery miesiące. Również wykonanie niniejszego zarządzenia zostało nadmiernie wydłużone w czasie, bowiem nastąpiło to dopiero 11.10.2013 r. co nie znajduje usprawiedliwienia.

Od momentu wpływu tłumaczenia do Sądu dnia 4.11.2013 r., do wydania zarządzenia nakazującego wysłanie przetłumaczonego pisma do właściwego kanadyjskiego urzędu stanu cywilnego minął ponad miesiąc, bowiem

nastąpiło to 17.12.2013 r. Co stanowi nieuzasadnioną opieszałość Sądu, zważywszy na nieskomplikowany charakter niniejszej czynności. Techniczne wykonanie tegoż zarządzenia, czyli wysłanie do adresata zajęło niemalże miesiąc tj. od 18.12.2013 r. do 14.01.2014 r.

Zwrócić przy tym należy uwagę, że działania podejmowane przez Sąd Rejonowy w rozpoznawanej sprawie okazały się mało efektywne, bowiem po roku starań uzyskano jedynie formularz wniosku o wydanie aktu zgonu W. R.. Najistotniejsze jest jednak to, że nawet uzyskanie tegoż aktu zgonu nie da podstawy do merytorycznego rozpoznania sprawy. Dopiero uzyskanie orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku po W. R., odnoszącego się do udziału w nieruchomości położonej w Polsce, pozwoli na dalsze prowadzenie sprawy. Przesłanką do kontynuowania postępowania jest bowiem jednoznaczne ustalenie kręgu współwłaścicieli nieruchomości, muszą oni mieć bowiem zagwarantowaną możliwość wzięcia udziału w postępowaniu.

Powyższe okoliczności rozpatrywane łącznie wskazują, że sprawa nie była rozpoznawana sprawnie – w rozsądnym terminie. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy, uwzględnił żądanie wnioskodawców i stwierdził przewlekłość postępowania w niniejszej sprawie.

W toku dalszego postępowania Sąd Rejonowy powinien zobowiązać wnioskodawców do złożenia dokumentu potwierdzającego nabycie spadku po W. R. w zakresie odnoszącym się do udziału w przedmiotowej nieruchomości, wyznaczając im odpowiedni termin i to pod rygorem zawieszenia postępowania. Dopiero złożenie takiego dokumentu pozwoli merytorycznie kontynuować postępowanie.

Na marginesie można jedynie dodatkowo wskazać, że w celu uzyskania aktu zgonu W. R. (co jak wskazano wyżej, nie było samo w sobie celowe) Sąd Rejonowy powinien był w pierwszej kolejności zwrócić się do ambasady lub konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w K. o udzielenie stosownej pomocy.

Stosownie do art. 12 ust. 4 ustawy, uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego, przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2.000 zł do 20.000 zł. Świadczenie, o którym mowa nie jest odszkodowaniem za poniesione straty i utracone korzyści (art. 361 § 2 k.c.) ani też zadośćuczynieniem za doznaną krzywdę (art. 445 k.c.). Pełni ono rolę sankcji za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości, zaś względem skarżącego powinno stanowić rekompensatę za doznaną szkodę niepieniężną, polegającą przykładowo na cierpieniu, frustracji, poczuciu niesprawiedliwości, lęku, niepewności czy kłopotach w związku z przewlekłym charakterem postępowania (tak również: uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 6.01.2006r., III SPP 154/05, publ. OSNP 2006/21-22/342 i przywołane tam orzecznictwo). Jest to zatem specyficzna forma rekompensaty za niewymierne straty moralne i ujemne dolegliwości związane z przeciągającym się postępowaniem sądowym czy egzekucyjnym (tak: P. Górecki, S. Stachowiak, P. Wiliński, „Skarga na przewlekłość postępowania sądowego. Komentarz”, Oficyna, 2007, komentarz do art.12).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności rozpoznawanej sprawy, w ocenie Sądu Okręgowego, uzasadnione było przyznanie skarżącym sumy pieniężnej w wysokości 3.000 zł. Należy bowiem zwrócić uwagę, że na skutek nadmiernie rozciągniętego w czasie postępowania, wnioskodawcy nie mogą w pełni realizować założonych celów związanych z rozbudową przedsiębiorstwa na terenie nieruchomości objętej przedmiotowym wnioskiem. Sprawa ma więc dla skarżących istotne znaczenie.

Jednocześnie należy stwierdzić, że nie ma podstaw do przyznania skarżącym sumy 5.000 zł, która jest zbyt wygórowana. Zgodnie z art. 15 ust. 1 omawianej ustawy, strona, której skargę uwzględniono, może w odrębnym postępowaniu dochodzić naprawienia szkody wynikłej ze stwierdzonej przewlekłości od Skarbu Państwa albo solidarnie od Skarbu Państwa i komornika. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 kwietnia 2005 r. suma pieniężna przyznawana od Skarbu Państwa rozumiana być winna jako rekompensata za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki i nic ponadto. Nie można jej łączyć z „nieuzasadnioną utratą korzyści majątkowej” (SPK 10/2005, LEX nr 438509).

Należy też podkreślić, że opieszałość Sądu w rozpoznaniu sprawy nie była rażąca - poza opisanym wyżej okresem, czynności były podejmowane w miarę sprawnie (choć jak się ostatecznie okazało nieskutecznie). Okres opóźnienia rozpoznania sprawy nie był też zbyt długi na tle innych spraw, w których tutejszy Sąd stwierdził przewlekłość postępowania.

Stąd, po rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, Sąd Okręgowy uznał, że adekwatną będzie kwota 3.000 zł. Przyznana skarżącym kwota została przez Sąd Okręgowy ustalona z uwzględnieniem stopnia przewlekłości, jej przyczyn, jak również skutków dla skarżących, a także charakteru sprawy. W konsekwencji skargę oddalono w zakresie żądania przekraczającego przyznaną kwotę 3.000 zł.

O zwrocie opłaty od skargi uiszczonej przez powodów Sąd Okręgowy orzekł mając na uwadze art. 17 ust. 3 ustawy.

SSO J. Andrzejak – Kruk SSO K. Godlewski SSO B. Łagodzińska